

Pohjois-Savon Matkailu Oy:n osakassopimuksen muuttaminen ja jatkorahoitukseen sitoutuminen

Konsernijaosto 01.10.2026 § 106
4908/00.04.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
konserniohjauspäällikkö Iiro Lyytinen, puh. 044 718 2156
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, Talous- ja omistajaohjaus

Konsernijaosto esittää kaupunginhallitukselle, että

- a. kaupunginhallitus hyväksyisi liitteen mukaisen Pohjois-Savon Matkailu Oy:n osakassopimuksen, johon voidaan tehdä vähäisiä muutoksia kansliatoimenpitein;
- b. kaupunginhallitus valtuuttaa elinkeinojohtajan allekirjoittamaan osakassopimuksen Kuopion kaupungin puolesta.

Päätös

Konsernijaosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Esityksen tausta

Kuopion kaupunki on yhdessä muiden Pohjois-Savon kuntien ja maakunnan matkailualan yritysten kanssa perustanut Pohjois-Savon Matkailu Oy -nimisten yhtiön, jonka tarkoituksena on Pohjois-Savon kansainvälisen matkailun kehittäminen ja matkailutulon kasvattaminen. Kuopion kaupunki omistaa yhtiöstä 37,5 %.

Perustamisvaiheessa yhtiön tehtäväksi on määritelty eri matkailutoimijoiden yhteistyön koordinointi, eri toimijoiden ja niiden tuotteistettujen palveluiden kokoaminen yhdeksi kokonaisuudeksi sekä kansainvälisen matkailumarkkinoinnin edistäminen ja toimialan kehittäminen muun muassa matkanjärjestäjäyhteistyönä. Yhtiön tehtävänä on myös edustaa alueen matkailutoimijoiden sovituissa alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa, kuten Visit Finland ja Lakeland -yhteistyössä.

Kuopion kaupunki on osaltaan päättänyt yhtiön osakkuudesta kaupunginvaltuustossa 12.6.2023 § 50. Yhtiön osakassopimus on perustamisvaiheessa solmittu määräaikaisena ja sen voimassaolo päättyy 31.12.2026. Osakassopimus velvoittaa yhtiön ja jatkorahoitukseen sitoutuneet osakkaat sopimaan jatkorahoituskaudesta erillisellä muutossopimuksella ennen kunkin rahoituskauden alkua.

Muutossopimuksen keskeinen sisältö

Muutossopimuksella jatketaan Pohjois-Savon Matkailu Oy:n alkuperäisessä osakassopimuksessa sovittua rahoitusmallia uudelle rahoituskaudelle 1.1.2027–31.12.2030. Muutossopimus ei muuta yhtiön omistusrakennetta, hallintoa, päätöksentekoa, osakkeiden luovuttamista koskevia määräyksiä eikä muita osakassopimuksen keskeisiä ehtoja, vaan koskee ainoastaan rahoituskauden jatkamista ja siihen liittyviä rahoitusvelvoitteita.

Kuopion kaupunki omistaa yhtiöstä 75 osaketta. Muutossopimuksen perusteella kaupunki sitoutuu rahoittamaan yhtiön toimintaa vuosina 2027–2030 edelleen 1 000 eurolla osaketta kohden vuodessa, jolloin kaupungin vuosittainen rahoitusosuus on 75 000 euroa ja koko nelivuotisen sopimuskauden aikana yhteensä 300 000 euroa. Rahoitusosuuden määrä vastaa alkuperäisessä osakassopimuksessa vuosille 2023–2026 sovittua rahoitustasoa.

Alkuperäiseen osakassopimukseen verrattuna keskeinen muutos on rahoituskauden jatkaminen vuosille 2027–2030. Samalla alkuperäiseen osakassopimukseen sisältyvät määräykset rahoitusvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksista ja osakkeista luopumisesta säilyvät voimassa myös uudella rahoituskaudella.

Yhtiön toiminta

Pohjois-Savon Matkailu Oy on toimintansa aikana rakentanut maakunnallisen matkailuyhteistyön rakenteita, koordinoitunut kansainvälistä myyinnedistämistä ja markkinointia sekä vahvistanut Pohjois-Savon näkyvyyttä kansainvälisillä matkailumarkkinoilla. Yhtiö on osallistunut vuosina 2024–2026 yhteensä 31 kansainväliseen myynti- ja markkinointitapahtumaan, toteuttanut 15 tutustumismatkaa matkatoimistoille, medialle ja vaikuttajille sekä käynyt noin 550 asiakaskohtaamista kansainvälisissä myyntitapahtumissa. Lisäksi yhtiö on ollut keskeisessä roolissa matkailun saavutettavuuden, kansainvälisen kaupallistamisen sekä maakunnallisten matkailun kehittämishankkeiden valmistelussa ja koordinoinnissa.

Matkailun aluetaloudelliset tunnusluvut ovat samalla kehittyneet myönteisesti. Vuonna 2025 Pohjois-Savon välitön matkailutulo oli 340,3 miljoonaa euroa, mikä merkitsee 6,4 prosentin kasvua edellisvuoteen verrattuna. Matkailun kokonaisvaikutukset aluetalouteen olivat 478,9 miljoonaa euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutukset 1 868 henkilötyövuotta. Matkailun arvioidaan tuottaneen lisäksi 60,2 miljoonaa euroa palkkatuloja ja 5,3 miljoonaa euroa kunnallisverotuloja.

Myös matkailukysyntää kuvaavat tunnusluvut ovat kehittyneet myönteisesti. Vuoden 2026 tammi–huhtikuussa Pohjois-Savossa kirjattiin lähes 390 000 maksullista yöpymistä. Ulkomaalaisten rekisteröityjen yöpymisten määrä kasvoi 41 prosenttia ja majoitusmyynti viisi prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Vaikka matkailun kehitykseen vaikuttavat useat eri tekijät eikä muutoksia voida yksiselitteisesti kohdentaa yhden toimijan ansioksi, voidaan yhtiön arvioida osaltaan vahvistaneen maakunnan matkailutoimijoiden yhteistyötä, lisänneen kansainvälistä näkyvyyttä sekä tukeneen matkailuelinkeinon kasvua ja kansainvälistymistä yhtiön toiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhtiön tehtävänä on Pohjois-Savon kansainvälisen matkailun kasvattaminen, matkailutoimijoiden yhteistyön koordinointi, yhteisen matkailumarkkinoinnin toteuttaminen sekä toimialan kehittäminen.

Valtiontukisäännösten mukainen arviointi

EU:n valtiontuen käsite ja sääntely perustuvat Euroopan Unionista tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohtaan. SEUT sopimuksen sääntelyä sovelletaan siis silloin kun kaikki neljä artiklassa määriteltyä edellytystä täyttyvät suoritettussa toimenpiteessä. Ollakseen 107 artiklan 1 kohdan mukaista valtiontukea tulee toimenpiteen olla: julkisen varoin kanavoitua rahoitusta yrityksiin tai muihin taloudellista toimintaa harjoittaviin yksiköihin, tuen tulee olla valikoivaa siten että se kohdistuu vain yhteen tai tiettyihin yrityksiin, toimenpiteen tulee vääristää tai uhata vääristää kilpailua ja toimenpiteen tulee vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Jotta edellä mainitut valtiontukisäännöt tulevat sovellettavaksi, on julkisen sektorin toimenpiteen lisäksi muodostettava yritykselle vastikkeetonta etua. Vastikkeeton etu muodostuu aina silloin, jos yritys ei olisi saanut vastaavaa etua toimiessaan markkinoilla yksityisten sopimuskumppanien kanssa (ns. markkinaehtoisuustesti, Komission tiedonannon 2016/C262/01 66 kohta).

Yhtiön taustatiedot

Pohjois-Savon Matkailu Oy:n osakkaana on Pohjois-Savon alueen kuntia, sekä alueella toimivia yrityksiä. Kuopion kaupunki on osaltaan myöntänyt yhtiölle vuonna 2023 vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) tehtävällä sijoituksella 75.000 euroa ja vuosina 2024, 2025 ja 2026 kunakin 75.000 euroa avustusta eli yhteensä viiden vuoden aikana 375.000 euroa. Yhtiön tarkoituksena ei ole yhtiöjärjestyksen mukaan tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen vaan yhtiö pyrkii toimimaan ns. omakustannusperiaatteella. Osakassopimuksessa yhtiön toiminnaksi on määritelty alueellisen matkailutoiminnan edistäminen. Osakassopimuksessa todetaan lisäksi, ettei yhtiö myy palveluita osakkailleen.

Markkinaehtoisuustarkastelu

Pohjois-Savon Matkailu Oy on sekä kuntien, että yksityisten yritysten yhteisesti perustama ja omistama yhteisyritys, jonka tarkoituksena ei ole yhtiöjärjestyksen mukaan tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen. Yhtiön rahoitukseen osallistuvat seuraavan viiden vuoden aikana alueen kuntien lisäksi yksityiset yritykset yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen mukaan kukin osakeomistustensa mukaisesti yhtäläisin suoritusvelvoittein osaketta kohden. Yhtiö saa siis samoin perustein rahoitusta sekä kuntien, että yksityisten yritysten taholta. Kaupungin taholta annetun tuen voitaisiin katsoa olevan edellä mainitusta syystä markkinaehtoista.

SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukainen arviointi

Yhtiölle kanavoidaan julkisia varoja ja julkisten varojen kanavoiminen kohdistuu ainoastaan yhteen yhtiöön. Yhtiön tarkoituksena on edistää ja koordinoita Pohjois-Savon alueen matkailua kokonaisuutena niin, että yhtiön toiminnasta hyötyvät sen osakkaiden lisäksi kaikki alueella matkailutoimialalla toimivat yritykset. Yhtiö ei itsessään tuota tai tarjoa mitään matkailupalvelua. Yhtiö toimii yleishyödyllisesti Pohjois-Savon ja Kuopion kaupungin elinkeinotoiminnan edistämiseksi. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, vaan yhtiö on Pohjois-Savon kuntien ja yritysten yhteinen väline edistää ja kehittää, sekä koordinoita koko alueen markkinointia. Yhtiö ei harjoita liiketoimintaa, eikä tuota palveluja siinä mielessä, että se voisi myydä palvelujaan ulkopuoliselle. Yhtiön toiminta rahoitetaan yhtiön osakkaina olevien

kuntien ja yksityisten yhtiöiden rahoituksella. Yhtiö edistää koko Pohjois-Savon alueen matkailuelinkeinon markkinointia ja toiminnan vaikutukset ovat pääosin paikallisia.

Voidaan siten arvioida, ettei kaupungin yhtiölle antama avustus vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua eikä vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 27 §

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Liitteet	4908/2026 Osakassopimuksen muutossopimus 4908/2026 Vaikutusten ennakkoarviointi / Pohjois-Savon Matkailu Oy:n osakassopimuksen muutos
----------	--